MEDALION

RODICA BRETIN

NĂSCUTĂ la 6 noiembrie 1958 în oraşul Braşov. RODICA BRETIN este ingineră, absolventă a Facultăţii TCM din cadrul Universităţii braşovene.

Prima participare la un concurs literar de anticipaţie – Ediţia I 1981, a concursului Helion – i-a adus o menţiune pentru povestirea S.F. „Accidentul”.

Au urmat:

Premiul II al revistei „Ştiinţă şi Tehnică” la a XI-a Consfătuire naţională a cenaclurilor de anticipaţie – Iaşi 1981 – pentru povestirea S.F. „Oraşul”.

Premiul II la Concursul literar de anticipaţie Helion – Ediţia II, 1982 – pentru povestirile S.F.: „Noaptea Sanyasinilor” şi „Efect Holografic”.

Premiul II al revistei „Ştiinţă şi Tehnică” la concursul „Avertisment pentru liniştea planetei” – 1982 – pentru povestirea S.F. „Ultimul Gdar”.

Premiul revistei „Tribuna” la a XII-a Consfătuire naţională a cenaclurilor de anticipaţie – Sibiu 1982 – pentru povestirea fantastică „Cetatea fără trecut”.

Remarcîndu-se printr-o ţinută stilistică de excepţie, lucrările sale sînt publicate de reviste, almanahuri, fanzine şi radiodifuzate la „Radio Biblioteca S.F.” Dacă povestirile de anticipaţie denotă o preocupare deosebită pentru viitorul Terrei în cadrul complexei probleme a contactului cu civilizaţiile extraterestre, cele fantastice constituie adevărate explorări ale infinitelor lumi posibile în imensitatea Universului.

Preşedintă a cenaclului de anticipaţie „Antares” (Braşov) din 1981 şi a cenaclului de anticipaţie „Universal-Fandom” (Bucureşti) din 1983, RODICA BRETIN a depus în anul 1982 la Editura Albatros volumul de povestiri S.F. şi fantastice, intitulat „Noaptea Sanyasinilor”. ***(Dan Apostol)***

ULTIMUL GDAR

RODICA BRETIN

ÎN AFARA singurei mese ocupate, încăperea era pustie. Pentru o bază situată pe una din rutele comerciale principale, părea cam bizar. Se vorbea, e drept, despre deschiderea unui coridor spaţio-temporal, dar zvonurile nu fuseseră confirmate. În calitatea sa de consilier metagalactic, Khor Ub Nabor ar fi fost desigur informat.

Lumina crepusculară atenua contururile, iar în atmosferă descoperise prezenţa unor elemente chimice necunoscute: cantităţi infime însă, pe care organismul său le putea izola şi neutraliza.

Apăruse un tentacul violet, lustruind cu frenezie suprafaţa translucidă a mesei. Inutil ca finalitate, gestul simboliza înalta consideraţie acordată oaspetelui: un duarph beneficia peste tot de protocolul zero. Khor Ub Nabor sorbea încet din băutura oferită de sixian. Absent la ce se petrecea în jur, urmărea reflexele create în paharul de cristal. Se simţea spionat, hăituit, sentimente neîncercate vreodată de un adevărat duarph. Oare bănuiau ceva? Atunci ultima misiune reprezenta un test menit să-l demaşte. Poate îi subestima, dar nu îi credea atît de subtili.

— Un zert **lumină** pace!

Khor Ub Nabor tresări. Străinul nu cunoştea obiceiurile locului, căci se aşezase fără să-i aştepte încuviinţarea. Figura distoidă, corpul aproape uman, dar cu şase braţe tubulare acoperite cu cili, trădau originea denebiană. Ochiul perfect rotund, colorat puternic în roşu, devenise oranj, trecerea făcîndu-se printr-o succesiune de nuanţe şi licăriri.

— Servim Entitatea, replică indispus consilierul.

Avusese o scurtă ezitare înainte de a răspunde şi se întreba dacă trecuse neobservată. Denebianul nu venise din întîmplare la masa lui: colierul de sionit era identic cu cel pe care-l purta. Pentru misiune fuseseră aleşi patru raţionali din zone diferite ale metagalaxiei: în calitatea sa oficială, ştia multe despre ceilalţi trei, dar nu şi lumile din care veneau. Acesta trebuia să fie Ur Dip. De ce un denebian?

— Mi s-a cerut să te întîlnesc, duarphule, pentru a-ţi transmite: „Al patrulea se află la Detros.” Îţi spune ceva?

Khor Ub Nabor se decise să tatoneze terenul. Deşi Ur Dip nu părea iniţiat în obiectivul misiunii, un sfert din cît cunoştea despre natura închisă şi perfidă a denebienilor ar fi fost suficient pentru a-l alerta.

— Nu îţi pot da amănunte pentru că nu le cunosc. Instrucţiuni vom primi la bordul navei.

— Ce aşteptăm?

Consilierul întîrzie cu răspunsul: fiinţa care intrase în momentul acela putea fi cu greu definită. Îi văzuse, pentru că se deplasa spre ei într-o plutire lină. Ceva ca o boare îi atinse cînd se opri în fata lor: haloul dispăru, devenind vizibil trupul ca un lujer prelung. Se aşeză şi îi salută cu o uşoară înclinare a capului, răceala ochilor imenşi pe masca palidă a feţei contrazicînd simulacrul de zîmbet încremenit pe buze.

— N-am întîrziat, nu-i aşa?

— Dimpotrivă, Altaza, surîse Khor Ub Nabor.

Sixianul aştepta într-o atitudine îndatoritoare ca noua venită să-şi exprime preferinţa. Ur Dip fusese ignorat fiind un sărman denebian, nu un duarph sau o xyodlartă de pe Achernar.

Iluminaţia sălii se modifică treptat. În centru, mesele fuseseră date la o parte şi un con de lumină verde marcă o arenă improvizată, unde se pregătea ceva, căci murmurul conversaţiilor încetase. Unora le părea interesant genul acesta de spectacol, iar încăperea devenise ticsită. Sub reflector au fost împinşi doi bărbaţi: văzîndu-i, Khor Ub Nabor nu îşi putuse stăpîni o zvîcnire a braţului în care ţinea băutura şi cîteva picături se răspîndiră pe masă... Luptătorii se opriseră la mijlocul sălii, în poziţii expectative. Un moment de ezitare din partea unuia, o micşorare a pupilelor celuilalt şi lovitura de pumnal porni fulgerătoare.

...În mintea consilierului reînvie amintirea oamenilor purtaţi pe străzile oraşului în cuşti magnetice, femei şi copii cu priviri rătăcite care îl urmăriseră multă vreme. Erau consideraţi o specie inferioară. Organismele lor primitive, obişnuite să respire o anumită compoziţie atmosferică, nu supravieţuiau transferului în alte medii. Incapabili să-şi adapteze funcţiile biologice, au rămas izolaţi în arealul restrîns al planetei de origine...

Luptătorii ajunseseră la capătul puterilor şi respiraţia le producea un zgomot sacadat. Nici unul nu se cruţase, nu se ferise din calea lamei aducătoare de moarte; dinspre pseronii lipiţi de temple pornea comanda de a învinge cu orice preţ. Lupta se transformase într-o încleştare de trupuri.

— Se spune, începu Altaza, c-ar fi fost o populaţie numeroasă, stăpîni ai

unei tehnologii avansate. Cu mult înainte ca solul planetei lor să devină radioactiv, trimiteau rachete în lumile stelelor apropiate.

— Prostii, respinse Ur Dip ideea. Pe Terra trăiesc două milioane de oameni, care abia reuşesc să-şi asigure hrana. Planeta e secătuită de resurse.

Altaza nu-i dădu atenţie, ochii ei galbeni fixîndu-l cu insistenţă pe duarph. „Ca o felină care pîndeşte prada”, gîndi acesta. Se întrebă cît sau ce anume aflase despre el. Cunoştea bine creaturile cerebrale de pe Achernar: la baza motivaţiilor unei acţiuni stătea un calcul precis, o logică perfectă. Ascultase cu toate simţurile alertate, intuind ameninţarea disimulată de cuvinte.

— O fiinţă născută sub un soare galben nu are şanse de evoluţie. Decăderea civilizaţiei terestre reprezintă o dovadă, insistă Ur Dip.

Altaza îl privi pe denebian de parcă atunci îi observa prezenţa:

— Pentru că n-au reuşit să se ridice la suprema înţelepciune: înţelegerea consecinţelor. În realitate, nu ştim nimic precis despre ei.

— Doar cum pot fi ucişi, remarcă Ur Dip.

— E timpul să mergem, hotărî Altaza ridicîndu-se. „Denebianul era gata să strice totul”, gîndi. „Consilierul bănuieşte ceva şi ar putea da înapoi: nu e încă tîrziu să-şi recalculeze şansele. Dar n-o va face: cercul-capcană se închide.”

...Cînd au sosit la punctul de îmbarcare, se însera. De-a lungul pistei erau înşirate astronave gigantice, într-o încremenire monolitică, iar deasupra staţionau luminile vehiculelor-escortă.

Un vuiet prelung se propagă prin atmosferă, reverberaţia făcînd să vibreze pereţii hangarelor. Ecranele de protecţie intraseră în funcţiune însă, şi cîmpul gravitic distorsiona contururile. Asoliza o navă... Khor Ub Nabor văzu întîi un punct luminos, apoi, brusc, mii de ace i-au străpuns retina, orbindu-l. Cînd reuşi să-şi limpezească privirea, nava cobora încet, suspendată deasupra pistei, uriaşă pasăre metalică venită din infinitul vitezelor superluminice.

Simţind o uşoară bătaie pe umăr, se întoarse şi întîlni nişte ochi negri, pătrunzători, care îl fixau din spatele vizorului căştii. Uniforma simplă, strînsă pe corpul atletic, purta însemnul castei navigatorilor.

— Consilierul Khor Ub Nabor? Sînt Thy Serg, pilotul dumneavoastră. Vă rog să mă urmaţi.

„Un navigator feydar”, îşi spuse Khor Ub Nabor, recunoscînd un dialect

din străvechea federaţie Zahras. Thy Serg îi conduse la un hangar izolat, unde nava se dovedi o piesă de muzeu, de pe vremea cînd se fabricau motoare fotonice. Pilotul îşi făcea de lucru la comenzi, studiindu-şi pe ascuns pasagerii: Xyodlarta era periculoasă, prezenţa ei îl îngheţa. Consilierul purta pe chip **semnul,** nu putea să se înşele. Se înfiora: cine ar îndrăzni să se atingă de un duarph?

După ieşirea în spaţiul cosmic, Khor Ub Nabor viziona cilindrul cu instrucţiuni. Mesajul le cerea să ajungă pe Detros, unde îi aştepta coordonatorul misiunii... Închise ochii şi începu să respire controlat. Dincolo de pereţii navei începea noaptea cosmică. În vremurile cînd strămoşii săi vedeau în Univers o breşă, o falie spre un mîine incert, cerul exista pentru a-i feri de teroarea viitorului. Erau la un pas de dobîndirea unei conştiinţe superioare, dar i-a împiedicat sentimentul apartenenţei la un anumit spaţiu şi timp.

Un şoc violent zgudui nava. În timp ce podeaua se cutremura din nou, Khor Ub Nabor încerca să deblocheze uşa postului de pilotaj. Cînd reuşi să pătrundă înăuntru, Thy Serg zăcea pe jos – cu braţul drept întins într-o ultimă încercare de a ajunge la tabloul de comandă iar lîngă o placă de protecţie, marcînd locul unei spărturi în perete, căzuse un aparat de sudură.

Consilierul fixă indecis comenzile. Se trăgea dintr-un neam de rătăcitori prin spaţiu – cînd navigaţia nu devenise încă privilegiul castei feydarilor – şi cunoştinţele de astronavigaţie rămăseseră undeva în celulele creierului său: sondînd în subconştient, putea ajunge la trecutul care trăia în el, neştiut, sutele de generaţii supravieţuind în memoria speciei.

...Execută manevrele finale; se apropiau de ţinta călătoriei, şi cînd îşi ridică ochii de pe aparate, relaxîndu-se după concentrarea din timpul zborului, discul cenuşiu al unui corp ceresc ocupa o treime din hublou. Peisajul planetei îi dădea o senzaţie familiară. Nu fusese niciodată în sistemul Sirius, totuşi cunoştea fiecare crater, fiecare neregularitate a reliefului. Confruntă imaginea reală cu cea păstrată în memorie, înregistrînd schimbările aduse suprafeţei de coliziunile recente cu meteoriţi. Amintirea venea dintr-un spaţiu insondabil, de aceea îl cuprinse o stare confuză de panică. Simţea un imbold irezistibil să fugă, să întoarcă spatele planetei. Jos pîndea primejdia, ştia, fiind totodată conştient că se născuse pentru a împlini acolo un legămînt care nu era al lui. Viitorul devenise un zid întunecat. Nu avea de ales: se pregăti de asolizare.

*

— Puţină setha, consiliere?

Zîmbetul Altazei: cald, îmbietor. Îşi apleca lujerul mlădios pentru a turna lichidul în ceşti. Lui Khor Ub Nabor îi reveni în minte avertismentul pilotului Thy Serg, înainte de accident: „Fereşte-te de xyodlartă, te va ucide!”

Înconjuraţi de confortul rafinat al bazei planetare, îl aşteptau pe al patrulea raţional implicat în misiune, care întîrzia.

— Iată-l şi pe Het van Karsa, cunoscutul pharolog! exclamă deodată Ur Dip, agitîndu-şi tuburile în direcţia intrării; ochiul îi căpătase o nuanţă de verde intens.

„Cînd o să termine cu gafele?”, gîndi Altaza. Denebianul îşi simţi pîntecul crispîndu-se, durerea devenind insuportabilă. Aruncă o licărire imploratoare spre xyodlartă şi chinul încetă.

— Un zert lumină pace! rosti noul venit, păşind spre mijlocul camerei.

Pelerina metalizată îi atingea carîmbii cizmelor, săltîndu-se uşor în timpul mersului. Avea ţinuta dreaptă, rigidă, a unuia obişnuit să comande. Ochii puţin oblici – două fante întunecate – nu exprimau nimic, privirea lor glacială trecînd peste Ur Dip ca şi cum denebianul n-ar fi existat.

Khor Ub Nabor îşi înfipse unghiile în carne. Veşnică Entitate! Pentru o clipă, crezuse că se priveşte în oglindă. Îi trebuia un efort considerabil ca să-şi păstreze întipărit pe chip zîmbetul calm, destins. „Asta era! Un duarph – autentic – trimis să îl demaşte”. Gîndurile îi alergau înnebunite, căutînd o cale de ieşire din situaţia imposibilă în care îl atrăsese perfidia xyodlartei. Altaza judecase corect: transformarea lui ar fi convins pe oricine, în afara unui nativ din Eridani.

Ajungînd în dreptul consilierului, Het van Karsa se opri, lăsîndu-se o tăcere apăsătoare. Altaza surîdea, urmărind atentă confruntarea. Cei doi se priviră un moment ce păru nesfîrşit: ochii pharologului deveniră violeţi şi Khor Ub Nabor le percepea extensia senzorială sondînd în structura intimă a fiinţei sale, coborînd la nivelul reacţiilor afective fundamentale. La rîndul său pătrunse în conştiinţa celuilalt, dar se retrase imediat, copleşit de o prezenţă totală, dominatoare. Het van Karsa îşi duse mîna dreaptă la piept şi se înclină adînc, cu deferenţă – salutul prin care îl recunoştea duarph. Khor Ub Nabor se înclină la rîndul său, fără să înţeleagă nimic.

Altaza iradia o furie abia stăpînită, dar cînd van Karsa se întoarse spre

ea, trăsăturile îi căpătară ingenuitate şi reuşi să-şi acordeze glasul pe tonurile cele mai dulci:

— Ai îmbătrînit, duarphule. De la ultima noastră întîlnire au trecut... da, zece perioade standard.

Het van Karsa ignoră amabilitatea prea evidentă, iar intensitatea privirii lui nu prevestea nimic bun.

— În schimb tu, Altaza, arăţi minunat, spuse fără inflexiuni. Atunci, pe Wena Varusis, nu-ţi priau radiaţiile.

Xyodlarta zîmbi în silă. Aluzia la planeta aceea o făcuse să se înfioare fără voie.

— Nu ne-ai spus pentru ce ne aflăm aici, încercă Ur Dip să salveze situaţia.

— Nu cunosc motivele pentru care unii din voi se află aici, replică sec van Karsa, dar doresc să vă arăt ceva interesant... Locul în care vă voi duce nu mai există de multe mii de ani, iar coridorul temporal e foarte îngust. Dacă alunecaţi într-o breşă a hiperspaţiului, nu există cale de întoarcere: v-ar trebui un miliard de perioade pentru a încerca toate variantele şi a reveni în timp real.

...Într-o coordonare perfectă, cei patru raţionali îşi fixară onigramele de sionit care apăruseră la comanda duarphului.

Întuneric dens, primar: linişte. Ochii nu văd, mîinile nu simt, urechile nu prind sunete, căci pentru o altfel de lume sînt necesare altfel de simţuri. Primele senzaţii fiind vagi, confuze, Khor Ub Nabor încerca să se orienteze prin beznă, rătăcind o durată nedefinită în căutarea unui reper. Vedea trei umbre, dintre care una iradia un sentiment de frică. Denebianul. Trimise o extensie a cîmpului său energetic spre acesta, susţinîndu-l şi stabilizîndu-i poziţia. Atinse alături o prezenţă – xyodlarta – şi undeva, în faţă, umbra călăuzitoare a duarphului: îi captă emisiile, ancorîndu-se de ele. Începea să prevadă meandrele drumului. Lumini înşelătoare, apariţii meteorice săgetau cîteodată întunericul, dar se străduia să le ignore, urmînd îndeaproape jaloanele fixate de Het van Karsa în labirintul timpului.

La capătul unui coridor traversă o zonă de clarobscur, pătrunzînd într-o sală imensă. În centru, suspendat deasupra dalelor de piatră, se afla un glob sidefiu, a cărui formă era puţin turtită la poli. Mari cilindri transparenţi ocupau restul spaţiului prin bruma depunerilor de condensare zărindu-se trăsăturile unor fiinţe. Se aflau acolo reprezentanţi ai tuturor raţionalilor din

metagalaxie, cîte unul sau mai multe exemplare pentru fiecare specie.

Khor Ub Nabor avea intuiţia unui amănunt esenţial pe care îl ignorase. Încercă să-şi dea seama ce anume, dar imaginea începea deja să se destabilizeze.

...Se trezi în camera bazei planetare. Cînd îşi scoase onigrama, văzu că îi tremurau mîinile.

— Care sînt coordonatele spaţio-temporale? răsună vocea clară a xyodlartei.

Het van Karsa ezită un moment:

— Regret, nu vă pot spune. Trebuie doar să aflăm cine a construit edificiul şi în ce scop.

— Un centru de regenerare? avansă o propunere Ur Dip.

Duarphul respinse cu un gest energic ideea.

— Să fim serioşi!... Pentru atîta lucru nu ne chemau de la capătul galaxiei.

— Prietene, eşti obosit, se întoarse Altaza spre denebian. Îl fulgeră brusc din ochi: du-te şi odihneşte-te!

Ur Dip se retrase, cerîndu-şi scuze.

— S-a stabilit starea indivizilor din cilindrii de conservare? întrebă Khor Ub Nabor după plecarea denebianului.

— Sînt bioînvelişurile unor fiinţe vii, spuse pharologul. Conştiinţa e separată de corp, fiind înregistrată pe o unitate informaţională.

Consilierul se gîndi cîteva clipe intens. Ideea, ce i se păruse la început absurdă, începea să capete consistenţă.

— Un fel de matriţe, rosti.

— Poftim?

— Modele. Pentru toate fiinţele din metagalaxie.

— Vrei să credem că cineva colecţiona exemplare ale fiinţelor raţionale...

— Nu! Am spus modele, mai precis **primele modele.**

Altaza izbucni într-un rîs nervos.

— Îndrăzneşti să insinuezi că **cineva** a creat toate speciile inteligente din Universul nostru?

Khor Ub Nabor o fixă cu o expresie uşor amuzată. Faptul că xyodlarta îşi pierduse cumpătul nu-l impresiona.

— Ai reprodus exact sensul afirmaţiilor mele.

Întîlni privirea concentrată a lui Het van Karsa.

— De ce crezi asta?

— Denebianul din sală era identic cu Ur Dip, în schimb, xyodlarta părea o copie nereuşită – îi lipseau haloul şi alte calităţi – un model primitiv, care apoi a evoluat spre superba perfecţiune a Altazei.

— Aberaţii! pufni xyodlarta.

— Altaza.

Het van Karsa îi rostise numele cu voce monotonă, totuşi xyodlarta se cutremură.

— Altaza, repetă duarphul, calci una din legile noastre. Ceea ce aspiri tu e prea mult pentru o xyodlartă şi prea puţin pentru...

— Ajunge! Voi tăcea.

În glas îi răsunase teroarea, iar pe obrajii crispaţi într-o mască zîmbitoare, bronzul stelei Achernar pălise: prin transparenţa epidermei se vedea reţeaua vinişoarelor albastre, subţiri, sub care Khor Ub Nabor surprinse o încîlceală de fire aurii.

Consilierul deveni încă o dată conştient de aura puterii pe care, sub calmul aparent, personalitatea lui Het van Karsa o degaja. Amintirea primului contact îi stăruia în memorie, nealterată. Atingere fugară, avea tulburătoarea viziune a efluviilor de energie pură, nesfîrşit regenerate, unduind în cîmpuri clocotitoare de forţă sau zbătîndu-se sub încătuşarea modelatoare a logicii.

Pharologul se ridică:

— Dacă doriţi să vă odihniţi, camerele v-au fost pregătite. Vom continua – păru să caute cuvîntul – cercetările, mîine dimineaţă. Entitatea fie cu voi!

...Consilierul făcuse cîţiva paşi prin cabină, cînd auzi în spatele lui un declic: mecanismul uşii rulante fusese blocat pe dinafară. Rămase nemişcat, cu simţurile la pîndă şi se întrebă – lucid, aproape curios – cum va funcţiona capcana. Ridicîndu-şi privirea, văzu o mică sferă cenuşie ce se rotea pe traiectorii concentrice, în căutarea ţintei vii pe care era programată să o distrugă. Arma teribilă, adusă din sistemul Deneb, îşi localiza victima după bătăile inimii.

Khor Ub Nabor îşi concentră energia somatică într-un focar unic; în mîna dreaptă se materializă conturul unui disc, căpătînd treptat consistenţă. Strălucirea lui crescu, atingînd vibraţia luminii pure, şi începu să pulseze, inducînd senzorii sferei ucigaşe în eroare. Consilierul aşeză discul pe masă

şi se retrase... Explozia care cutremură cabina îl făcu să-şi piardă echilibrul; se ridicase, cînd apăru van Karsa, însă acesta nu întrebă nimic, făcîndu-i semn să-l urmeze:

— Vino, am să-ţi dau altă cameră.

La capătul coridorului aştepta xyodlarta. Mesajul primit din Achernar îi cerea să acţioneze: falsul duarph trebuia eliminat, iar dovezile despre „locul acela” distruse.

Ur Dip nu se culcase şi, după felul cum îi licărea ochiul, în tonuri tot mai şterse, se aştepta la vizită.

— Ai dat greş. Ştii ce urmează, nu? şuieră Altaza. Priveşte-mă!

Simţea fascinaţia ochilor ei supunîndu-l, frîngîndu-i voinţa. Durerea sfredelitoare îl făcu să se zvîrcolească neputincios. Altaza se opri: dorea să-l pedepsească, nu să-l omoare. Îi întoarse spatele şi ieşi, căci priveliştea trupului scuturat de frisoane o dezgusta.

...După ce se despărţi de Het van Karsa, consilierul se întinse pe patul din cabină şi adormi. Se deşteptă după cîteva ceasuri, cu senzaţia clară a unei revelaţii. Pentru prima dată intuia taina teribilă ce apăsa – asemenea straturilor geologice – asupra sălii din adîncuri, însă intrările labirintului temporal rămîneau blocate şi se izbea de acelaşi perete impenetrabil. Căile duceau spre o zonă unde începutul şi sfîrşitul deveneau învolburările unui sorb uriaş, ce înghiţea materia şi energia. Nu îndrăznea să privească prăpastia fluidă, din adîncurile căreia pîndea pericolul autoanulării.

Începea să discearnă ritmuri cunoscute în pulsul neîmblînzit al timpului. Încercînd să se orienteze după jaloanele trecerii anterioare, rătăci neajutorat şi orb prin spectrul de posibilităţi, pînă cînd se produse o rupere în continuitatea vremii şi alunecă printre pereţii de lumină, redus la stadiul unui simplu foton, a cărui singură menire o reprezenta mişcarea...

Se afla în interiorul sălii subterane, printre nesfîrşitele şiruri de cilindri. Identificînd trăsăturile fiecărui grup de raţionali, remarcă în aşezarea lor o anumită logică, o subtilă gradare a calităţilor. Compară bioînvelişurile din cilindri cu locuitorii actuali ai Universului: unele caractere lipseau, altele avuseseră o evoluţie surprinzătoare. Prezenţa globului turtit la poli îl intriga. Cu precauţie, îşi apropie palma de suprafaţa netedă. Deşi o presimţise, descărcarea energetică se produse înainte de a-şi putea retrage mîna.

...Se cufundă în tărîmul fără margini al nopţii cosmice. Prin întunericul punctat cu palide licăriri de stele, se infiltrau acorduri îndepărtate, ce creşteau în intensitate, izbucnind în armonii ample, pe măsură ce din abisul

galactic răsărea imaginea unei planete albastre... Tulburat, Khor Ub Nabor îşi simţi ochii umezindu-se cînd văzu derularea reliefului de o varietate irepetabilă: norii albi, plutind în oceanul de azur al atmosferei, crestele munţilor învăluite în ceaţa dimineţii, oglinda sclipitoare a mării. Suprapuse peste holograma purtată de timp, peisajul arid al Terrei, în care cenuşiul devenise culoarea dominantă: o planetă condamnată şi o mînă de oameni, reduşi la stadiul de primitivism, luptînd pentru supravieţuire. Alungă viziunea terifiantă şi totuşi reală. Neregenerat, biocîmpul protector slăbea în intensitate: dădu drumul globului şi alunecă în nefiinţă...

Cînd îşi reveni, Het van Karsa îi ţinea încheietura mîinii şi o căldură plăcută i se răspîndea prin tot corpul.

— Îmi place curajul, gdarule, dar al tău seamănă a imprudenţă. Khor Ub Nabor se chinuia să zîmbească. Fără intervenţia lui van Karsa ar fi... Cum îi spusese? „Gdarule”. Deci ştia! Sau dacă nu, aflase sondîndu-i creierul cînd fusese inconştient.

— Ai de gînd să mă denunţi Consiliului?

— Ce-aş cîştiga făcînd-o?

Într-adevăr, ce l-ar putea tenta, trăise doar senzaţii posibile numai într-o mie de vieţi... Printre modelele raţionalilor nu descoperise nici un duarph, îşi aminti Khor Ub Nabor. Constatarea – venită cu întîrziere – îl contrarie, apoi înţelese.

— Da, confirmă Het van Karsa citindu-i gîndul, sîntem o rasă mai veche decît a oamenilor.

— Şi ceilalţi?

— Sixieni, denebieni, xyodlarţi... Stăpînii de azi ai metagalaxiei! Glasul duarphului suna batjocoritor. Începutul a fost făcut de încrederea oamenilor în unelte perfecte: maşini biologice capabile să evolueze şi să se reproducă. „Hibrizii” au supravieţuit declinului civilizaţiei care îi crease şi, cum se puteau adapta oricărui mediu, în cîteva milioane de ani au cucerit Universul.

— Ei ştiu adevărul?

— Care adevăr? Că sînt doar nişte maşinării complexe, născocite de oamenii pe care îi dispreţuiesc?! Explică-i prietenei noastre, Altaza, modul cum au ieşit strămoşii ei de pe banda unei uzine înălţate de „primitivii” terrieni... În milioane de ani, au avut suficientă vreme să îşi făurească o istorie. Iar dacă bănuiesc totuşi ceva, vor încerca să distrugă dovezile din sala subterană.

— Pot ajunge acolo? întrebă Khor Ub Nabor, sperînd într-un răspuns negativ.

Het van Karsa părea să ezite:

— Tu ai ajuns, dar am citit în tine semnul Entităţii. Chiar dacă nu te-ai născut duarph, ai fost crescut şi antrenat după legile noastre. „Ei” nu stăpînesc bine căile temporale, dar într-o zi o vor face.

— N-ar cuteza să înfrunte un duarph! exclamă Khor Ub Nabor, încercînd să se ridice.

— Linişteşte-te, ordonă van Karsa.

Trupul celuilalt se supuse, relaxîndu-se, înainte ca sensul cuvintelor să ajungă la creier.

— Trebuie să pleci, aici eşti în pericol, reluă duarphul.

— N-am unde să mă duc. Gdaria nu mai există. După atacul xyodlarţilor, supravieţuitorii s-au refugiat pe Shalag, unde mediul ostil a făcut imposibilă adaptarea. Sînt ultimul gdar. În Eridani am încercat să devin un duarph.

— Şi pot să spun că aproape ai reuşit.

Het van Karsa rămase pe gînduri. Modul în care gdarul ştiuse să lupte, să supravieţuiască, impunea respect. Ce fel de fiinţe erau oamenii? Atît de vulnerabili fizic şi totuşi...

— Pentru ce ai riscat acceptînd numirea de consilier şi apoi misiunea?

— Ajungînd în Consiliu am încercat să opresc vînătoarea de oameni, pustiirea Terrei... Ascultă duarphule, de ce mă ajuţi?

Chipul lui Het van Karsa se întunecă. Ar fi dorit să-l ajute – deşi, martoră fie Entitatea, nu ştia de ce – dar pentru el nu se mai putea face nimic. De aceea tresări auzindu-l rostind cuvintele:

— Viaţa mea nu contează atît de mult. Eşti puternic, duarphule, împiedică nimicirea poporului meu!

Khor Ub Nabor aştepta încordat: nu avea dreptul să-i ceară asta, totuşi o făcuse. Dacă era real ce se spunea despre duarphi – că dirijau dezvoltarea raţionalilor în metagalaxie – atunci o făceau cu discreţie, preferind căile mai lente şi mai sigure, avînd înţelepciunea să nu facă uz de superioritatea lor evidentă.

— Voi încerca, rosti Het van Karsa, şi cuvintele sale valorau cît un jurămînt. Pleacă acum, nava mea e pregătită pentru decolare.

Cînd părăsi camera, desluşi în privirea duarphului milă, sau poate i se păruse. Alerga spre platforma hangarelor, încercînd o stare de spirit nouă,

de pace şi împăcare cu sine. Dintotdeauna, existenţa i se supusese unui singur ţel, pentru care ştiuse să-şi înfrîngă slăbiciunile; acum învăţase să spere.

— Omule!

Cuvîntul şfichiui ca un bici. În primul moment rămase locului, apoi se întoarse încet, căutînd să cîştige timp. Altaza ţinea îndreptată asupra lui tija unui delurotron, iar Ur Dip blocase retragerea.

— Te înşeli, Altaza, spuse Khor Ub Nabor înaintînd către xyodlarta care se dădu înapoi. M-am născut pe Gdaria, planeta-colonie unde v-aţi încercat precizia tirului atomic.

— Un motiv în plus ca să ne urăşti. Credeai că e de-ajuns să furi numele unui duarph pentru a scăpa judecăţii Consiliului?

În mijlocul frazei, Altaza trase, dar fascicolul devie datorită cîmpului protector. Khor Ub Nabor se aruncă asupra lui Ur Dip, care se prăbuşi sub lovitură...

Gdarul urcă scările în goană şi ajunse la hangarul de unde drumurile Cosmosului îi erau deschise. Deodată, se opri: cunoştea secretul cilindrilor, iar Consiliul nu putea îngădui răspîndirea lui. Vor pulveriza Terra, înlăturînd posibilitatea vreunei revolte.

Nava lui van Karsa se afla la cîţiva metri. Civilizaţia duarphilor stăpînea timpul şi distanţele, iar legenda despre astronavele lor făcuse înconjurul galaxiei. Cu un asemenea vehicul, patrulele Consiliului nu l-ar ajunge niciodată. O clipă, o singură clipă, ideea îl ispiti... Dincolo de cupola transparentă a hangarului începea Infinitul lumilor libere. Peste toate se suprapuse însă dureros imaginea Terrei.

Informaţiile din creierul său nu trebuiau să ajungă în mîna Consiliului: se concentră, ştergîndu-le din memorie. Anulă şi cîmpul protector.

Aşteptarea nu dură mult, silueta xyodiartei apărînd la capătul pistei. Ridică arma şi ochii galbeni nu avură nici o tresărire cînd fixă declanşatorul, reglînd fasciculul la intensitatea medie, întocmai cum bănuise, aveau nevoie de trupul şi mai ales de creierul său: în secundele de agonie, Altaza spera să-l sondeze.

Urmări degetele fine ale xyodlartei mişcîndu-se implacabil... O explozie de alb inundă totul în jur şi ceva se rupse în interiorul său. Un mesaj-gînd concentră, eliberînd, energia sa psihică: „Het van Karsa... nu uita...”

Înainte de a muri, văzu ca prin ceaţă chipul Altazei aplecîndu-se asupra sa. Şi ultimul gdar se pomeni admirîndu-i precizia plină de graţie a

mişcărilor.

Cu adevărat, îşi spuse cu amară ironie, omul inventase nişte **unelte perfecte.**

